

JORDI FORTUNY

La punta de l'iceberg

De portes enfora, l'acord entre la direcció d'Iberia i el sindicat de pilots ha significat el final d'una batalla sense vencedors ni vençuts. És a dir, tot ha acabat com preveia el govern espanyol des del primer moment, convençut que enfrontar-se amb els pilots i humiliar-los denegant totes les seves peticions hauria provocat una situació molt enrarida a dins d'Iberia, que la faria ingovernable en uns moments prou delicats a causa de la saturació del trànsit aeri.

Per les informacions que han divulgat el Sepla, el sindicat de pilots, i la direcció de la companyia, sembla evident que els pilots no solament no hi han sortit perdent sinó que fins i tot han obtingut avantatges econòmics molt significatius. És a dir, d'alguna cosa els ha servit estirar la corda fins al límit, en uns moments especialment crítics.

Però analitzant la trajectòria del Sepla ja es podia preveure gairebé amb tota seguretat que ara tocava conflicte, perquè era l'última oportunitat que tenien els pilots d'estirar la corda abans que Iberia canviï de propietaris en els pròxims mesos —és a dir, que es privatitzi del tot— i abans d'unes eleccions generals a les quals el govern espanyol s'hi vol presentar amb èxits i no amb conflictes a sota el braç. Per ser eficaç del tot, el Sepla havia de plantejar batalla just abans de la temporada d'estiu. Que és justament el que va fer, i va provocar una gran preocupació a les zones turístiques que depenen del transport aeri, sobretot les Illes Balears.

És normal que, ara, al final del malson, Iberia i el govern espanyol destaquin les concessions "arrencades" al Sepla durant la negociació. Però, en realitat, els pilots d'Iberia han mantingut intactes els seus privilegis i únicament han renunciat a algunes peticions que haurien estat inacceptables per a l'opinió pública i, lògicament, també per a un govern que aspira a la reelecció. Conclusió: el que ha passat és molt preocupant i no es pot considerar resolt el problema de fons d'Iberia.

I encara més: a banda dels problemes concrets del transport aeri, el conflicte dels pilots

d'Iberia és la punta de l'iceberg que delata l'encarcament d'algunes estructures de poder, a les quals la famosa modernització de l'estat espanyol només hi ha arribat de forma decorativa. La modernització dels catorze anys de felipisme, evident i profunda en segons quins àmbits, es va quedar a mitges, i per raons òbvies no hi ha esperances que la dreta espanyola acabi la feina.

Si no, com pot interpretar-se que ara, al 1999, quan a Europa les autoritats comunitàries estudien les fusions de companyies aèries des del punt de vista dels consumidors i de la competència, a Espanya només es plantegin els problemes quan la fusió d'Iberia amb Aviaco i la privatització d'aquestes companyies amenacen els privilegis dels pilots?

Avui dia, el pes determinant dels operadors turístics sobre el sector hotel·ler ja ha arribat al transport aeri. L'allau impressionant de vols xàrter i la competència ferotge en aquest sector són possibles perquè cada vegada hi ha més pilots, tripulacions i avions a punt per a treballar amb una gran flexibilitat i a preus competitius. I el Sepla, assessorat pels reis del lliure mercat —els advocats laboralistes de la patronal, CEOE—, fa com si no se n'adonés i encara pogués "fixar preus", com en les millors èpoques del monopoli d'Iberia...

En lloc d'impedir aquest espectacle de tonalitats autoritàries, el govern Aznar se n'ha fet còmplice i s'ha estimat més salvar els mobles electorals i posar punt final al conflicte amb els pilots, amb l'esperança fonamentada de treure's el mort del damunt la pròxima tardor o a començaments de l'any 2000, quan vengui als inversors privats el 54 per cent del capital d'Iberia que encara està en mans públiques.

I amb l'esperança, també fonamentada, que els electors no s'adonaran del que ha passat: si no, el ministre d'Indústria, Josep Piqué, hauria tingut vergonya d'"avaluar" personalment amb la seva presència la signatura de l'acord entre Iberia i el sindicat de pilots. Però no en va tenir.

"La famosa modernització de l'estat espanyol ha quedat a mitges, com s'ha vist amb el conflicte dels pilots d'Iberia. I la dreta espanyola no acaba la feina..."